

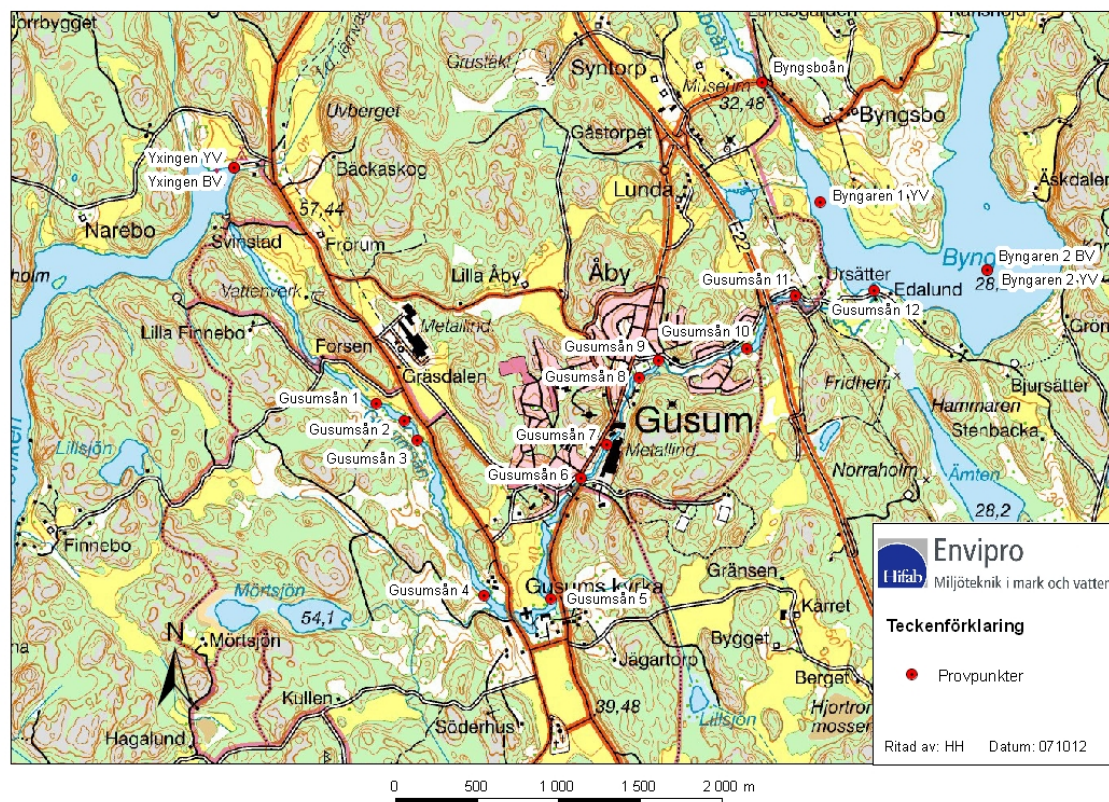
Ytvattenprovtagning Gusumsån 2008

Syfte

Syftet med denna provtagningsomgång var att få ett mått på metallhalter i ytvatten vid ett förhållandevis lågt flöde i Gusumsån. Tidigare ytvattenprovtagning i ån (Envipro, 2007) skedde då flödet i ån var högre än medelvattenföringen.

Beteckningarna på provpunkter följer benämningen i tidigare utredning. Se karta, figur 1.

Föreliggande PM ger endast en redovisning av provtagningsmetod och resultat. Utvärderingen görs i den sammanfattande rapporten "Riskbedömning och åtgärdsutredning, fd Gusums Bruk" (Hifab Envipro, 2009).

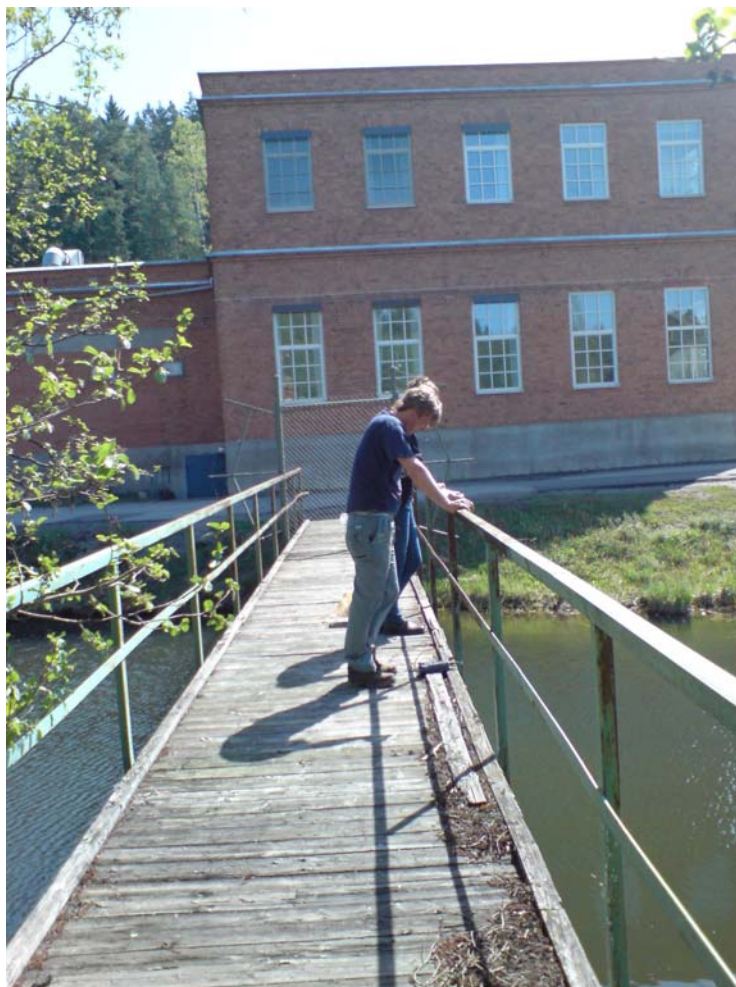

Figur 1: Aktuella provpunkter för tidigare provtagning av ytvatten 2007 (Envipro). I den begränsade provtagningen 2008 togs prov i punkterna Gusumsån 6 (uppströms Gamla Bruksområdet) och Gusumsån 7 (inne på Gamla Bruksområdet).

Metod

Provtagningen har utförts av Valdemarsviks kommun (Anders Krigsman, Magnus Broström) och planerats tillsammans med projektets tekniska stöd (Hifab/Envipro).

Provtagningen utfördes den 9 maj 2008 i samband med grundvattenprovtagning på Gamla Bruksområdet. Fältmätningar av pH och vattentemperatur utfördes. Aktuella flödesuppgifter tillhandahölls av Kent Lindqvist, Sondera AB.

Figur 2: Provpunkt Gusumsån 7.

Provtagningflaskor för respektive analys tillhandahölls av upphandlat analyslaboratorium (ALS). Vattenprover har analyserats på innehåll av metaller enligt ALS paket V-2 samt oljeindex enligt OV-20 C. Flaskor för organisk analys toppfylldes. Proverna skickades kyllda för analys samma dag de togs.

Resultat

I tabell 1 nedan redovisas fältdata från provtagningstillfället den 9 maj 2008.

	pH	Temp	Flöde*
Gusumsån 6	6,5	19,8	0,55
Gusumsån 7	6,7	15	0,55

Tabell 1: Fältdata.

Flödet i Gusumsån minskades den 7 maj 2008 från att ha varit 1,66 m³/s den senaste månaden till 0,55 m³/s (Kent Lindqvist, Sondera AB).

I tabell 2 nedan redovisas metallhalter i aktuella provpunkter. Jämförelse görs mot provtagningen 2007. Flödena under 2007 var ca 2,7 m³/s vid provtagningen i april, respektive ca 0,6 m³/s vid provtagningen i oktober (jmf tabell 4).

**Sammanställning ytvatten
Gusumsån**

Element	Enhet	Gusumsån 6 2007-04-17	Gusumsån 6 2007-10-04	Gusumsån 6 2008-05-09	Gusumsån 7 2007-04-18	Gusumsån 7 2008-05-09
Filtrerad		Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Ca	mg/l		10,2	9,83	9,3	9,3
Fe	mg/l		0,278	0,0353	0,0748	0,0973
K	mg/l		2,16	1,33	1,72	1,73
Mg	mg/l		3,14	2,95	2,96	2,82
Na	mg/l		5,31	6,5	4,32	4,42
S	mg/l		4,28	5,53	4,24	4,63
Si	mg/l		1,18	0,227	0,61	0,462
Al	µg/l		178	9,53	57,4	88,7
As	µg/l	<0,50	0,337	0,378	0,214	0,657
Ba	µg/l	12	9,9	159	7,93	7,25
Cd	µg/l	<0,10	0,0749	0,0072	0,0061	0,016
Co	µg/l	<0,10	0,0751	0,0338	0,0377	0,0496
Cr	µg/l	<5,0	0,262	0,167	0,124	0,138
Cu	µg/l	3,5	5,65	2,67	3,45	5,08
Hg	µg/l	<0,30	0,0036	<0,002	0,0028	<0,002
Mn	µg/l		17,8	11,4	5,87	13,1
Mo	µg/l	0,5	0,164	0,139	0,13	0,134
Ni	µg/l	1,5	0,757	0,481	0,532	0,562
P	µg/l		19,2	6,6	8,28	9,4
Pb	µg/l	1,4	0,728	0,0882	0,493	0,394
Sn	µg/l	<0,50				
Sr	µg/l		36,4	38,2	34,8	35,1
V	µg/l	<5,0				
Zn	µg/l	33	13,6	25,3	4,66	10,2

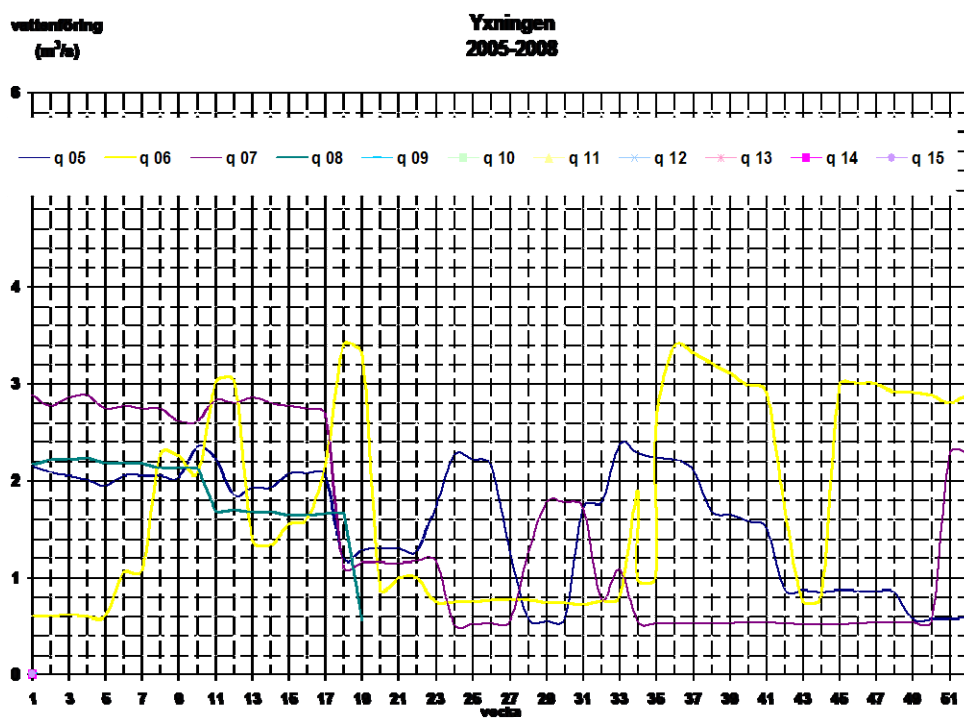
Tabell 2: Metallhalter i ytvatten.

Ingen olja över detektionsgränser påvisades (se tabell 3).

ELEMENT	SAMPLE	Gusumån 6	Gusumån 7
Oljeindex	µg/l	<50	<50
fraktion >C10-C12	µg/l	<5	<5
fraktion >C12-C16	µg/l	<5	<5
fraktion >C16-C35	µg/l	<30	<30
fraktion >C35-C40	µg/l	<10	<10
kromatogram (se bilaga)		ja	ja

Tabell 3: Oljeindex i ytvattenproverna.

Aktuella flöden i Gusumsån för de senaste tre åren (januari 2005 – maj 2008) tillhandahålls av Kent Lindqvist, Sondera AB.

Tabell 4: Flöden i Gusumsån jan 2005- maj 2008.

Analysrapporter framgår av bilaga 1 i PM grundvatten.